

بررسی تأثیر زبان سمنانی بر میانگین طول گفته فارسی کودکان ۶ ساله طبیعی آمادگی‌های وابسته به آموزش و پرورش سمنان

زهرا افتخاری* (M.Sc)، علی سعداللهی (M.Sc)، فاطمه کسبی (M.Sc)

دانشگاه علوم پزشکی سمنان، دانشکده توانبخشی، گروه گفتار درمانی

چکیده

سابقه و هدف: پیرامون معایب و مزایای دوزبانگی، تحقیقات نتایج متناقضی را به همراه داشته است. برخی از آن‌ها حاکی از مهارت‌های زبانی و شناختی محدودتر در کودکان دوزبانه هستند، که البته این تأثیر به میزان شباهت دو زبان نیز بستگی دارد. با توجه به این که در کشور ما کودکان دو زبانه در بدو ورود به مدرسه مجبور به حل مسائل به زبان فارسی هستند، هرگاه در درک مطالب به زبان فارسی یا بیان ذهنیات خود در قالب این زبان مشکل داشته باشند در معرض خطر افت تحصیلی، کاهش فرصت‌های تحصیلی و ترک تحصیل قرار می‌گیرند؛ بنابراین انجام تحقیقات گسترده در رابطه با توانش‌های زبانی کودکان دوزبانه در رابطه با زبان فارسی ضروری به نظر می‌رسد. در تحقیق حاضر سعی شده است که چگونگی تأثیر زبان سمنانی بر میانگین طول گفته (Mean length of utterance (MLU که یکی از شاخص‌های مهم رشد زبان می‌باشد در گفتار فارسی کودکان دوزبانه (سمنانی-فارسی) مورد بررسی قرار گیرد. برخی تحقیقات انجام شده نشان می‌دهند کودکان دوزبانه توانایی‌های زبانی ضعیف‌تری نسبت به کودکان تک‌زبانه دارند. از سوی دیگر زبان‌ها به گونه متفاوتی بر رشد زبان مادری و زبان دوم اثر می‌گذارند. هدف از این تحقیق بررسی تأثیر زبان سمنانی بر میانگین طول گفته (به عنوان یکی از شاخص‌های رشد زبان) گفتار فارسی کودکان دوزبانه (سمنانی-فارسی) می‌باشد.

مواد و روش‌ها: این تحقیق به صورت تحلیلی و مقطعی در ۱۴ آمادگی وابسته به آموزش و پرورش سمنان انجام شد. ۵۷۶ آزمودنی به طور تصادفی انتخاب شدند. پرسش‌نامه تحقیق در اختیار والدین کودکانی قرار گرفت که در یادگیری فعالیت‌های آموزشی، مشکل نداشتند. پس از جمع‌آوری پرسش‌نامه‌ها، افرادی که مشکلات شنیداری داشتند حذف گردیدند و سپس ۳۰ کودک دوزبانه به طور تصادفی و ۳۰ کودک تک‌زبانه فارسی به طریق انتخابی جدا شدند و در آزمون توصیف تصاویر و پاسخ‌گویی به سؤالات شرکت نمودند.

یافته‌ها: میانگین MLU در کودکان تک‌زبانه و دوزبانه به لحاظ آماری تفاوت معنی‌دار ندارد. میانگین MLU (بر حسب تک‌واژه و واژه) در گفتار (توصیفی و آزاد) پسران دوزبانه بیش‌تر از پسران تک‌زبانه است. میانگین MLU (بر حسب تک‌واژه و واژه) در گفتار (توصیفی و آزاد) دختران دوزبانه کم‌تر از دختران تک‌زبانه است.

نتیجه‌گیری: بر اساس یافته‌های فوق به نظر می‌رسد، یادگیری زبان سمنانی بر میانگین طول گفته فارسی کودکان ۶ ساله تحقیق حاضر اثر منفی نداشته است.

واژه‌های کلیدی: زبان سمنانی، دوزبانگی، رشد زبان، میانگین طول گفته، کودکان ۶ ساله